

MAS DE LA SERRA LLARGA DE L'OBAC

INTERVENCIONS ARQUEOLÒGIQUES DE 2015 I 2017

P.Gorina. Informes y Memorias, nº 32, de la Jefatura del Servicio Nacional de Excavaciones Arqueológicas, 1956. p.1631.

Sant Llorens del Munt.—Muros probablemente de época visigótica en la "Serra Llarga de l'Obach" (partido de Tarrasa).

MOTIVACIÓ I OBJECTIUS

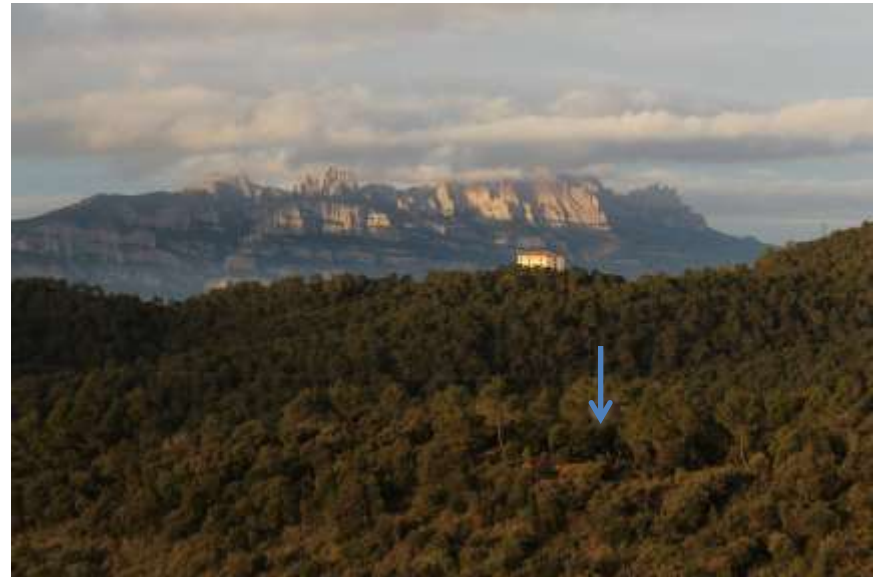
- Incorporar el jaciment a les dinàmiques de recerca, protecció i difusió del conjunt patrimonial del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
- Aportar dades des de l'arqueologia al debat historiogràfic sobre l'origen, desenvolupament i abandó del mas de la Serra Llarga de l'Obac
- Aprofundir en el coneixement del poblament de muntanya baixa entre l'antiguitat tardana i l'edat mitjana, un període significativament ben representat en la zona

- 1 - MAS SERRA LLARGA
- 2 - CASA DE L'OBAC
- 3 - TORROTA
- 4 - SERRA DE LA DAINA
- 5 - CAMÍ DE LA RIBA

MARC GEOESTRATÈGIC

- Establiment rural dispers, situat a 664 msnm en l'estreta carena de Serra Llarga, entre els torrents Maleït i de Ferreres
- Entorn que avui pot semblar inhòspit i perifèric però que significava la possibilitat de desenvolupar activitats agropecuàries de forma sostinguda
- Forma part d'un conjunt d'assentaments que implementen un model d'explotació dels recursos existents plenament adaptats al medi
- Enclavament estratègic en la xarxa de connexió entre el Ripoll i el Llobregat, entre Sant Llorenç del Munt i Montserrat

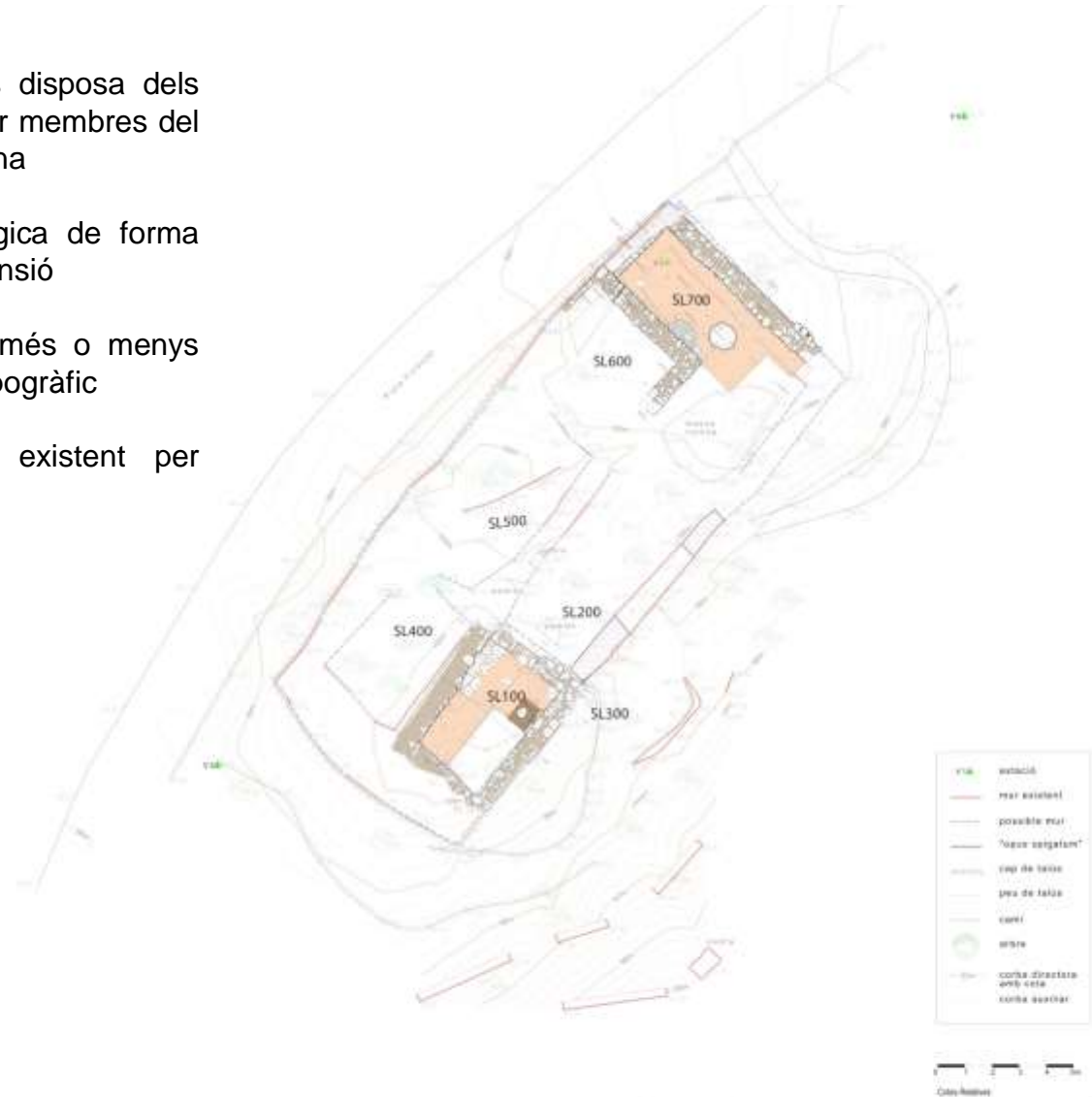
PLANTEJAMENT I MÈTODE DE TREBALL

En el moment d'iniciar els treballs es disposa dels resultats obtinguts entre 1911 i 1924 per membres del CET i publicats inicialment per Pau Gorina

Per dur a terme la recerca arqueològica de forma òptima es planteja la intervenció en extensió

Sectorització del jaciment per àmbits més o menys identificables a partir de l'aixecament topogràfic

Es valora el potencial estratigràfic existent per determinar els àmbits on s'actuarà

ÀMBIT SL1

Seqüència estratigràfica:

- S'identifiquen dos nivells d'enderroc

- Els quatre murs que configuren l'àmbit d'uns 15 m² de superfície interior, entre 3-3,25 m d'amplada per 4,70-5 m de llargada mostren aparell irregular de còdols de mida mitjana i gran disposats en filades horitzontals, lligats amb argila, amb una amplada entre 70 i 80 cm

- Obertura d'accés en la banda nord
- Les restes del mur sud mostren indicis *d'opus spicatum* en mal estat de conservació
- Nivells d'argila que actuen com a paviment, junt amb la presència d'algunes lloses

- Plataforma de lloses en l'angle nord-oest
- Sondeig per documentar nivells constructius. Petita rasa de fonamentació del mur de llevant

ÀMBIT SL7

Seqüència estratigràfica:

- Dos nivells d'enderroc

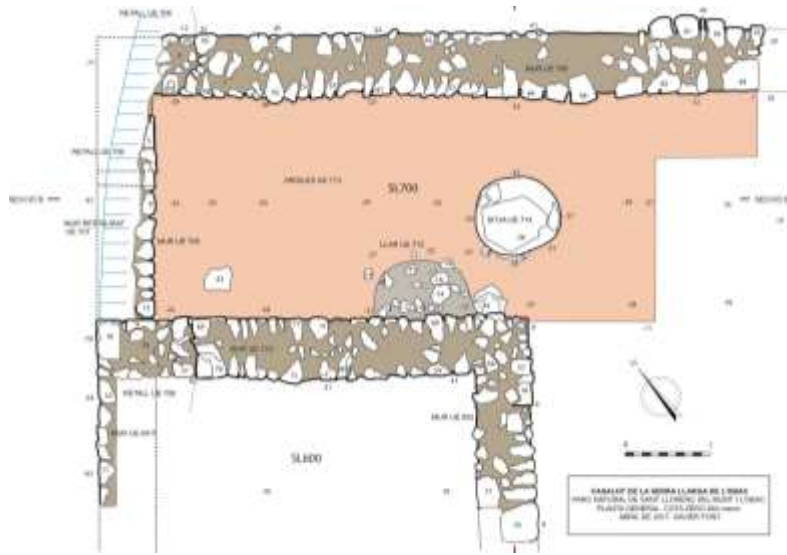
- S'excaven 18 m² de l'interior. Una llargada de 7,15 m per 2,70 d'amplada. Dels tres murs documentats dos mostren parament d'*opus spicatum*. Lligats amb argila, amb una amplada màxima de 75 cm

- Paviment d'argiles, on s'hi identifiquen les restes d'un fogar i una sitja de secció acampanada irregular, que no s'excava en la seva totalitat

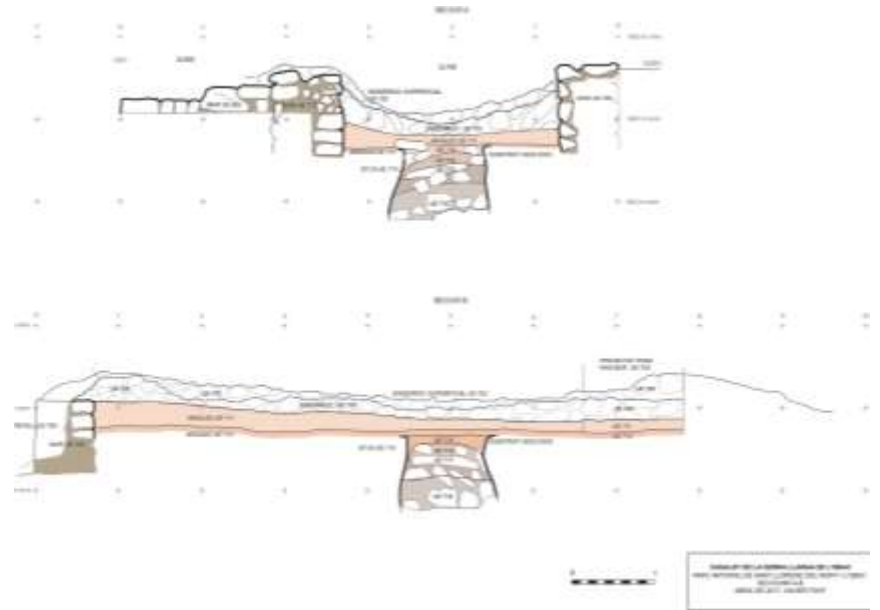
- Obertura de desguàs en el mur occidental, el qual s'adossa per l'extrem sud al mur d'*opus spicatum* que tanca per l'oest l'àmbit SL 6

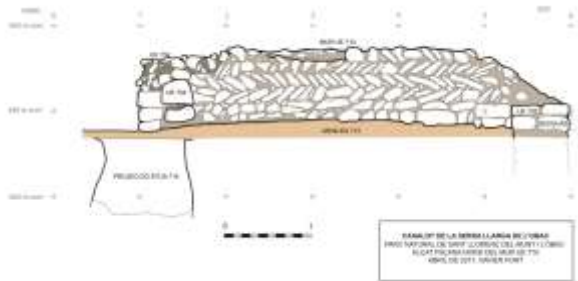
ÀMBIT SL7

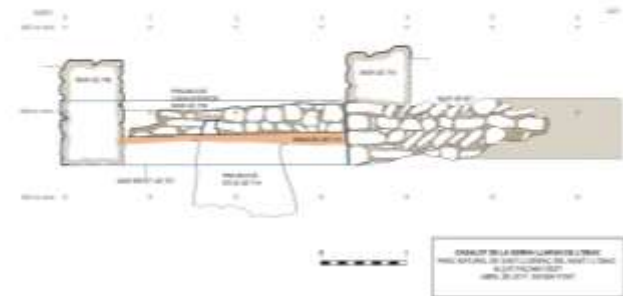
SALA DE LA BARRA LLARGA DEL 1984
 PERSPECTIVA DE DALT L'ORIENT DEL SECTE 1 (1984)
 PLANTA D'INTERIOR. COTISSEIGS DEL SECTE
 1984 DE DIT 1984 (1984)

SALA DE LA BARRA LLARGA DEL 1984
 PERSPECTIVA DE DALT L'ORIENT DEL SECTE 1 (1984)
 PLANTA D'INTERIOR. COTISSEIGS DEL SECTE
 1984 DE DIT 1984 (1984)

SALA DE LA BARRA LLARGA DEL 1984
 PERSPECTIVA DE DALT L'ORIENT DEL SECTE 1 (1984)
 PLANTA D'INTERIOR. COTISSEIGS DEL SECTE
 1984 DE DIT 1984 (1984)

SALA DE LA BARRA LLARGA DEL 1984
 PERSPECTIVA DE DALT L'ORIENT DEL SECTE 1 (1984)
 PLANTA D'INTERIOR. COTISSEIGS DEL SECTE
 1984 DE DIT 1984 (1984)

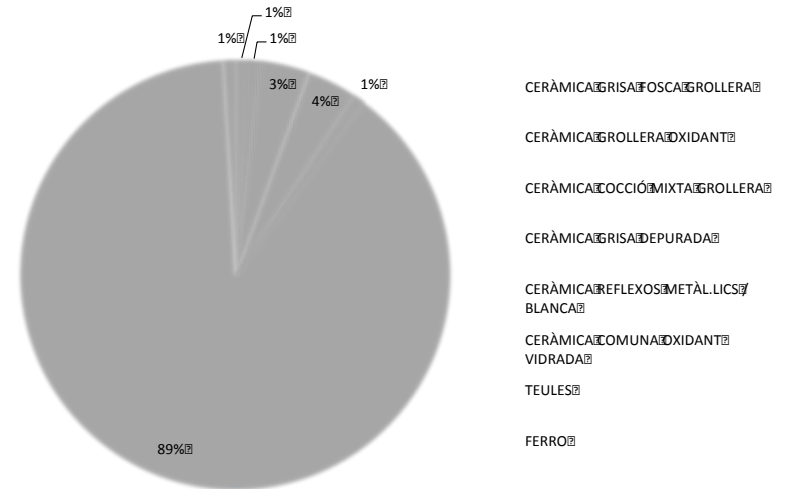
MATERIALS ARQUEOLÒGICS SL7

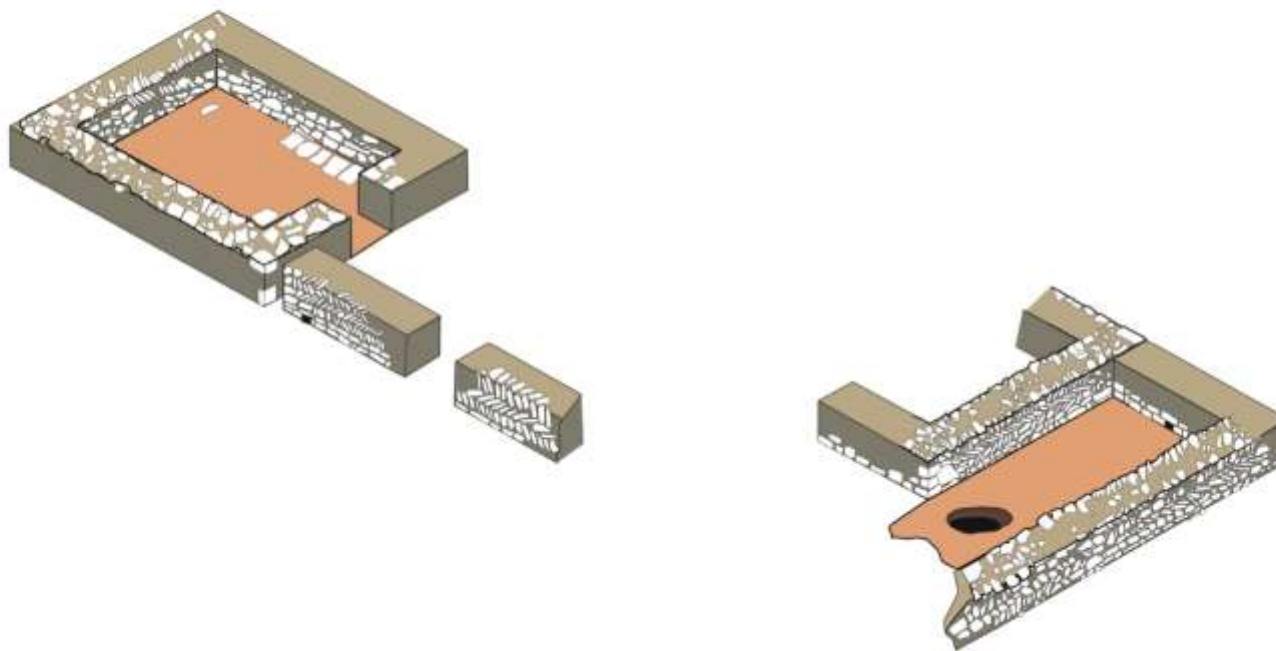

CERÀMICA GRISA FOSCA GROLLERA
 CERÀMICA GROLLERA OXIDANT
 CERÀMICA COCCIÓ MIXTA GROLLERA
 CERÀMICA GRISA DEPURADA
 CERÀMICA REFLEXOS METÀL·LICS/BLANCA
 CERÀMICA COMUNA OXIDANT VIDRADA
 TEULES
 FERRO

===== TOTAL

UE702	UE703	UE711	UE715	UE718	TOTALS	%
		1 1B	1 1SF		1	0,93
				4 4SF	1	0,93
		2 2B	1 1SF	1 1SF	4	3,70
1 1B					4	3,70
					1	0,93
3	32	44	10	7	96	88,89
		1			1	0,93
4	32	48	12	12	108	

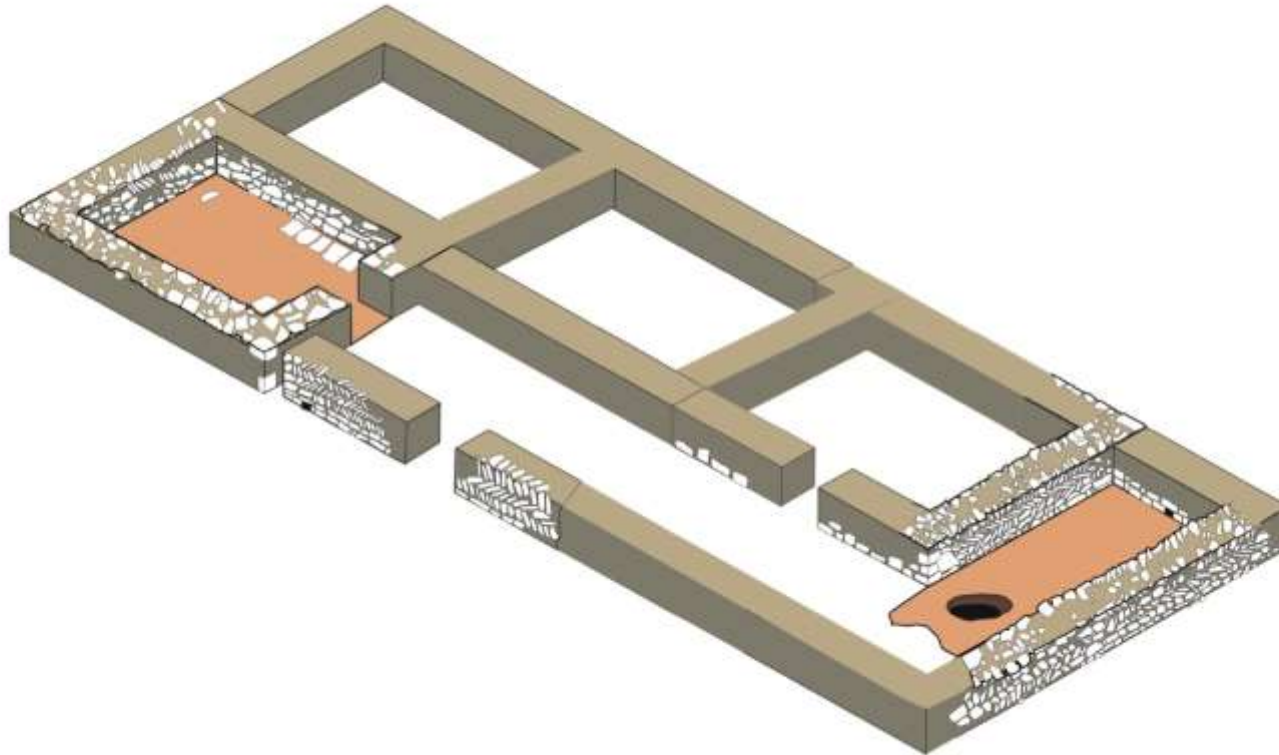

CONCLUSIONS PRELIMINARS

El mas de la Serra Llarga de l'Obac respon perfectament al model estructural de mas horitzontal, de planta rectangular única, amb probables dimensions inicials entre 8-12 m de llargada per 2,5-3 m d'amplada. Aquest cànion s'identificaria en el mòdul primigeni, arquitectura senzilla que estaria en funció de les característiques de la llargada màxima possible de les bigues, sense necessitat de pilars intermedis

Els dos àmbits excavats semblen destinats a emmagatzematge, fet que confirmaria la hipòtesi evolutiva d'un nucli original al qual se li afegeixen diferents espais en funció dels resultats de la producció i el seu rendiment econòmic

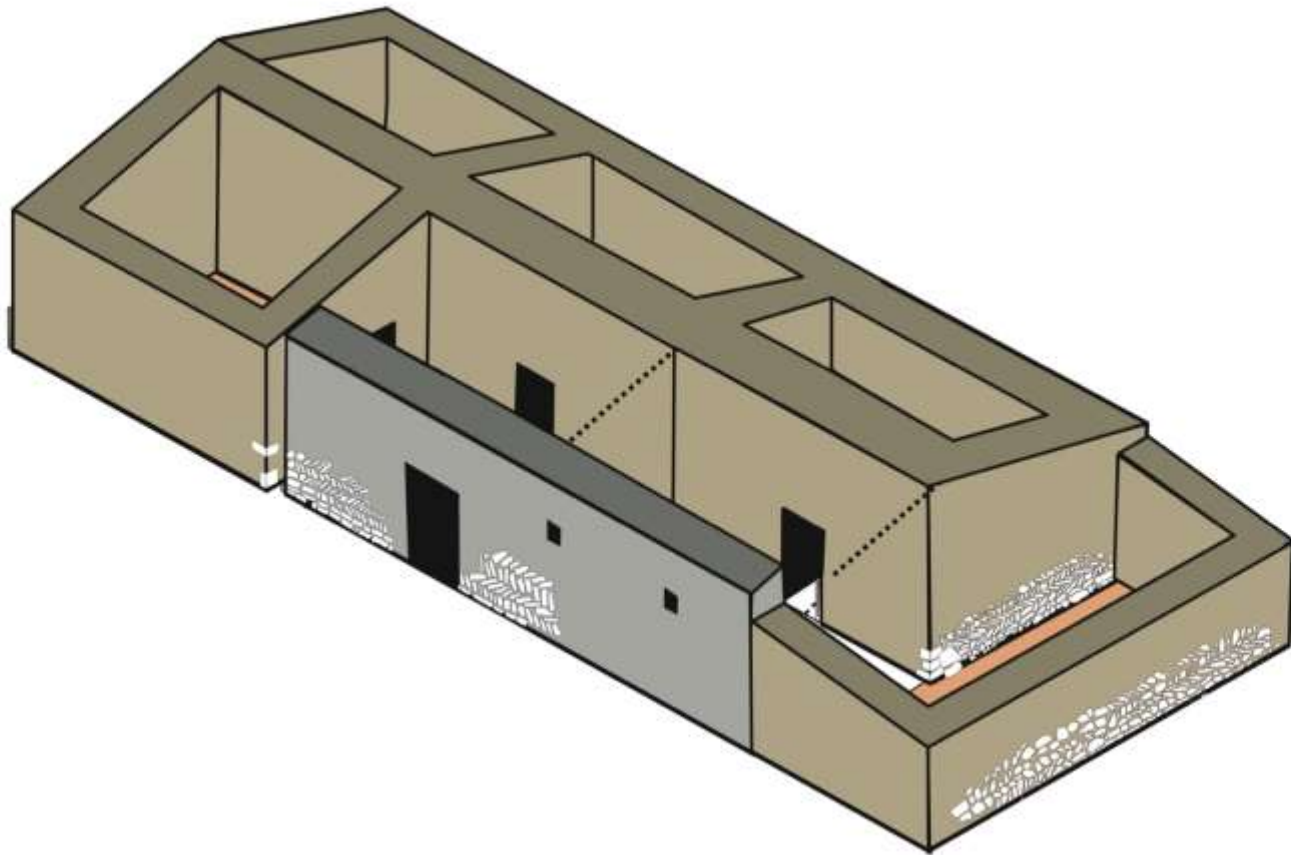

L'escassa presència de materials obtinguts no permet, per ara, concretar de forma taxativa les diferents fases del mas

La datació provisional del nivell constructiu de l'àmbit SL1 entorn el segle XI podria indicar una cronologia anterior per al nucli inicial, més tenint en compte que a partir de la segona meitat del segle IX i en el X és quan es produeix una expansió en la dinàmica d'ocupació de la zona a través de les rompudes i aprisions constituint nombrosos alous

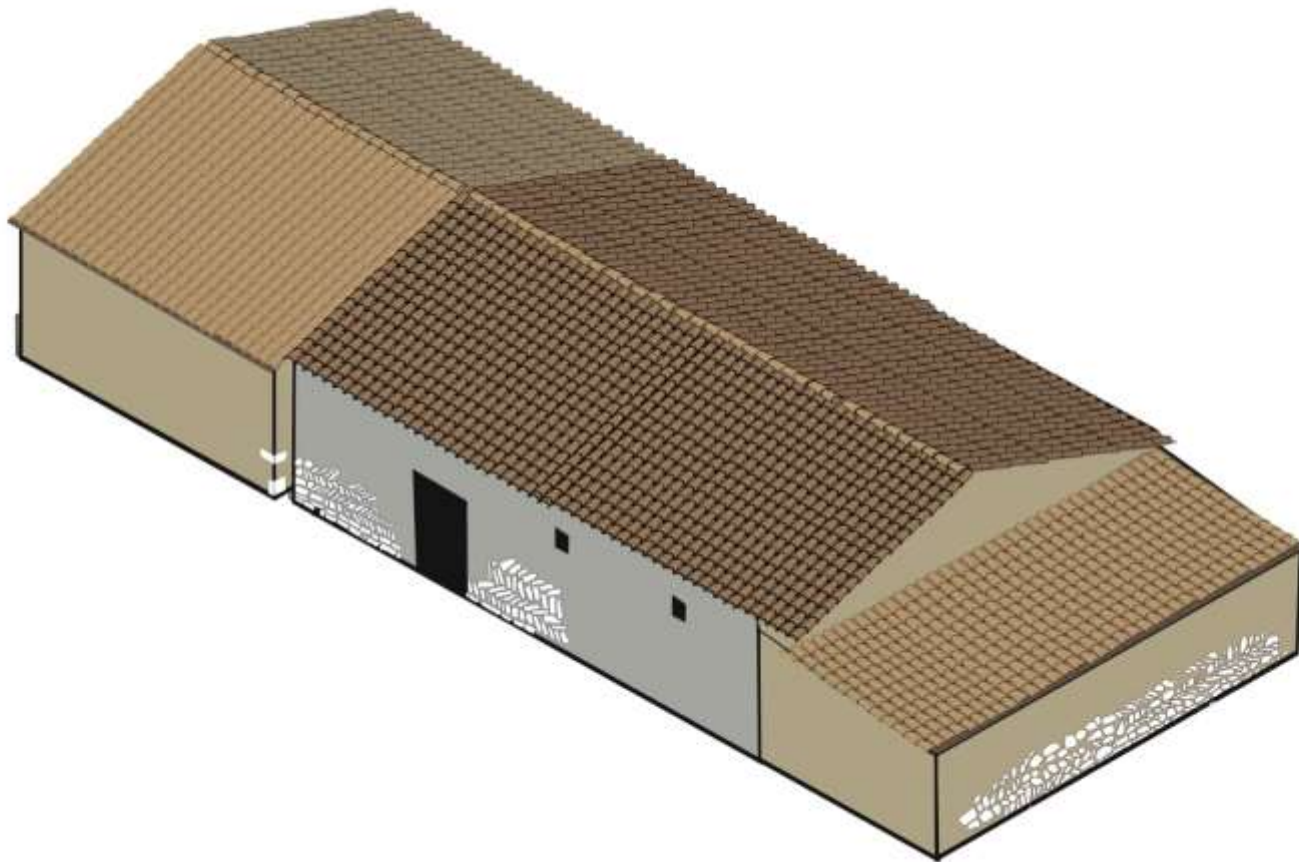
Es fa doncs necessària la continuïtat de la recerca arqueològica també per conèixer millor la fase d'ocupació, identificant els usos dels espais del propi edifici i els elements del seu entorn, també la producció agropecuària que s'hi desenvoluparia

La fase d'abandonament interpretable també a través de l'amortització de la sitja, pendent de completar-ne l'excavació, no és concloent com tampoc ho són els materials aportats pels nivells d'enderroc. Es disposa però de dades documentals que poden completar la interpretació de la seqüència d'ocupació del mas

Segons publiquen P. Gorina (1924) i J.M. Faura (1993) en els documents de l'arxiu pairal de l'Obac s'hi detecten cessions de masos ròncs a la casa de l'Obac. La primera de 1386 a càrrec de l'abat de Santa Cecília de Montserrat, la segona l'any 1482 quan el senyor del castell de Vacarisses, Dalmau Desfar, estableix a Bartomeu Ubac diferents masos que hi apareixen com a ròncs. Ambdós autors consideren que el mas de la Serra Llarga formaria part d'una d'aquestes agregacions, convertint en mas gras l'Obac

Una certa historiografia ha considerat el poblament de muntanya com a fenomen de refugi o perifèric, aquesta visió no té validesa un cop es comprova la considerable pervivència en el temps de diferents assentaments i el nivell de desenvolupament tant arquitectònic com productiu al qual arriben

El mas de la Serra Llarga de l'Obac, del qual en resten encara qüestions a respondre a través de la recerca arqueològica, es confirma com a un dels exponents més valuosos d'establiment medieval de caràcter rural dispers dins del conjunt patrimonial d'aquesta etapa històrica, tan present en el Parc Natural de Sant Llorenç i l'Obac